

TÖRTÉNELEM

KÖZÉPSZINTŰ PRÓBAÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

2021. február 13.

**STUDIUM GENERALE
TÖRTÉNELEM SEKCIÓ**

1. A feladat Julius Caesar egyeduralmával kapcsolatos

- a) I. Triumvirátus / Első triumvirátus (0,5 pont)
- b) Caesar, Crassus és Pompeius érdekszövetséget kötött a köztársaság válságának megoldására, melynek a célja a három fél befolyásának növelése. Felosztották egymás között a hatalmat. Politikai intézkedéseik során figyelembe vették a másik két fél érdekeit is. A consuli címet felváltva viselték. (Egyéb, tartalmilag helyes válasz is elfogadható.) (1 pont)
- c) pl.: senatus taglétszámának növelése, ezáltal jelentéktelenné tétele, földosztás a veteránoknak, gabonaosztás, naptárreform, középítkezések, új értékálló (arany)pénz bevezetése, néhány régi római provincia római polgárjogot kapott. (Egyéb, tartalmilag helyes válasz is elfogadható) (Elemenként 0,5 pont, összesen 1 pont)
- d) i.e. 44 / Kr.e. 44. (0,5 pont)
- e) tisztségek halmozása, nyílt diktatúra bevezetése (Egyéb, tartalmilag helyes válasz is elfogadható) (1 pont)

2. A feladat a feudális társadalmi berendezkedéssel kapcsolatos.

- a) Sorrendben: senior, eskü, primogenitúra, telek (Elemenként 0,5 pont)
- b) A hűbéresek a kapott földbirtok egy részét továbbadhatták alacsonyabb rangú hűbéreseknek, létrehozva ezzel egy hűbéri láncot! (1 pont)

3. A feladat Károly Róbert uralkodásával kapcsolatos.

- a) 1., 3., 2., 3. (elemenként 0,5 pont)
- b) Csehország/Cseh Királyság, Lengyelország/Lengyel Királyság (elemenként 0,5 pont)
- c) I. Károly elsimította a cseh-lengyel konfliktust vagy a három ország szoros szövetségre lépett vagy a három uralkodó megegyezett egy Bécsset elkerülő kereskedelmi útvonalban (1 pont)

4. A feladat a felvilágosodás eszmerendszerével kapcsolatos.

Egy sorban csak egy X jel szerepelhet! (Elemenként 0,5 pont)

a)

Állítás	Igaz	Hamis
Montesquieu szerint a kormány feladata az állam irányításához szükséges törvények meghozatala.		X
Rousseau szerint minden hatalom forrása a nép.	X	
A deisták világfelfogása szerint Isten egyenlő a természettel.		X
Montesquieu szerint egy ország földrajzi körülményei meghatározzák annak társadalmi és politikai rendszerét.	X	
Rousseau a tulajdonhoz való jogot egy igazságos társadalom elengedhetetlen kellékének tartotta.		X
Adam Smith szerint a kereslet és a kínálat találkozása a termékek „természetes árát” alakítja ki a piacon.	X	

b) felvilágosult abszolútizmus

(1 pont)

c) Encyclopédie / (Nagy Francia) Enciklopédia

(1 pont)

5. A feladat Mária Terézia rendeleteivel kapcsolatos.

a)

Állítás	„A” forrás	„B” forrás	Mindkettő	Egyik sem
A rendelet tankötelezettséget írt elő 6 és 12 éves kor között.				X
A rendelet által érintett kérdés törvényi úton történő rendezését az országgyűlés korábban visszautasította.	X			
Ez volt az első oktatásügyi állami szabályozás a magyar történelemben.		X		
A rendelet kiadása hozzájárult ahhoz, hogy később a történészek Mária Teréziát a felvilágosult abszolutista uralkodók közé sorolják.			X	

b) A válaszadó a válaszában a **nemesi adómentesség** fogalmával tisztában van, és annak megkerülhetlenségét, gazdasági jelentőségét részletezi. (1 pont)

c) merkantilizmus / kameralizmus / kolberizmus (1 pont)

6. A feladat az ipari forradalmakkal kapcsolatos.

Húzza alá azokat az állításokat, amelyek a források alapján igazak! *Minden forráshoz csak egy állítás tartozik. (elemenként 1 pont)*

a) 3

b) 2

c) 3

d) 2

7. A feladat Magyarország dualizmus kori gazdaságával kapcsolatos.

a) Például: törvényi akadályok felszámolása (céhek megszüntetése) *vagy* iparpártoló törvények (pl. 15 évre adó- és illetékmentesség olyan vállalat számára, amely addig Magyarországon nem gyártott terméket állít elő) *vagy* infrastruktúrafejlesztés (árvízvédelem, vasútépítés) (Egyéb, tartalmilag helyes válasz is elfogadható) *(Elemenként 0,5 pont, összesen 1 pont)*

b) Egy kiépített vasúthálózat fellendítheti, gyorsabbá teheti a kereskedelmet *vagy* hozzájárul a turizmus fejlődéshez (Egyéb, tartalmilag helyes válasz is elfogadható) *(1 pont)*

c) Baross Gábor *(1 pont)*

8. A feladat a sztálini diktatúrával kapcsolatos.

- a) koncepciók per / tisztogatások / Csisztká (1 pont)
- b) A politikai ellenfelekkel / riválisokkal / párton belüli ellenzékkel való leszámolás a nagy tisztogatás keretében (1 pont)
- c) A Szovjetunió Kommunista Pártjához / a párthoz / Sztálinhoz / a hatalomhoz való hűség és kötődés. (1 pont)
- d) Az osztályellenségekkel / kulákokkal / burzsoáziával / elnyomó osztályokkal való leszámolás. (1 pont)

9. A feladat a magyarországi német megszállással kapcsolatos.

a) (elemenként 0,5 pont)

1.	2.	3.	4.
D	B	C	A

- b) Németország megtudta, hogy Magyarország titokban felvette a kapcsolatot a britekkel, hiszen az ország ki akart lépni a háborúból. Németország ezt nem engedte, így a kilépést megelőzően, a német hadsereg megszállta az országot. (1 pont)
- c) Szálasi Ferenc, nemzetvezető (elemenként 0,5 pont)
- d) Egy hadban álló ország erőforrásainak és gazdaságának teljes felhasználásával, a lakosság egészének igénybevételével a végsőkig való küzdelme. (1 pont)

10. A feladat a kétpólusú világrenddel kapcsolatos!

a) (elemenként 0,5 pont)

Keleti blokk országai	Nyugati blokk országai
A, B, D, F	C, E

- b) Fegyverkezési verseny/nukleáris fegyverkezés (1 pont)
- c) A fegyverkezés célja alapvetően a kölcsönös elrettentés volt, hiszen egyik fél sem akart világháborút kirobbantani, mert tudták, hogy azt egyikőjük sem tudta volna győzelemmel zárni. (1 pont)
- d) A **tervgazdaságra – korlátozása** vagy **piacgazdaságra – támogatása** (1 pont) (Csak a helyes párosítás esetén adható pont!)

11. A feladat a Kádár-rendszer kultúrpolitikájával kapcsolatos!*(elemenként 0,5 pont)***a)**

Tiltott	Túrt	Támogatott
A, E, F	D	B, C

b) Mert Magyarországot viszonylagos jólét/magasabb életszínvonal jellemezte a szomszédos szocialista berendezkedésű országokhoz képest, hiszen a „Kádári alku” szerint, aki nem a rendszer ellen volt, azt velük volt, vagyis a hétköznapi ember nyugodtan élhette a mindennapjait. (Egyéb hasonló válasz is elfogadható) *(1 pont)*

12. Mai magyar demokrácia**a)**

A.köztársasági elnök: **3, 5** *(elemenként 0,5 pont, összesen 1 pont.)*

B.népszavazás: **2, 5** *(elemenként 0,5 pont, összesen 1 pont.)*

C.országgyűlés: **1, 4** *(elemenként 0,5 pont, összesen 1 pont.)*

b) Általános, mert minden nagykorú állampolgárt megillet (természetes a kizáró okokon kívül) és egyenlő, mert minden szavazat azonos értékű (és mindenkinek azonos számú szavazata van). *(A zárójeles megjegyzések hiánya nem jár pontlevonással. Más, tartalmilag azonos válasz is elfogadható.)* *(elemenként 0,5 pont, összesen 1 pont.)*

13. Középkori céhes ipar

(rövid)

Szemponatok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó alapvetően a középkori céhen belüli mesterré válást és az ipar jellemzőit mutatja be. A válasz a forrás felhasználásával lényegi összefüggéseket tár fel.	0–2
Tájékozódás térben és időben	T Rögzíti, hogy az első céhek a 11-12. században jelentek meg (Nyugat-)Európában vagy Flandriában vagy Észak-Itáliában / Rögzíti, hogy egészen a 19. századig jelen voltak.	0–2
Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása	K1 Szakszerűen használja a következő általános és konkrét történelmi fogalmakat: pl. érdekvédelmi szervezet, inas, segéd, mester, (céh)szabályzat, inasszerződés, segédlevél, remekmű, kontár, céhlevél.	0–2
	K2 A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0–2
Ismeretszerzés, a források használata	F1 Rögzíti a forrás alapján, hogy a tanulók inasként kerültek a céhes mester műhelyébe, és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. a mesterség alapjainak elsajátítása után legénnyé váltak, de továbbra is maradhattak a mester házában vagy a mestert szigorú szabályok kötötték a tanulók alkalmazását és fizetését illetően).	0–3
Eseményeket alakító tényezők feltárása, kritikai központú gondolkodás	E1 Rögzíti, hogy a céh fogalma, az ugyanazon iparral foglalkozó kézművesek érdekvédelmi szerve és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. szigorú feltételek mellett működtek, ezeknek nehéz volt megfelelni vagy a céhen kívüli iparos a kontár).	0–3
	E2 Rögzíti, hogy (pl. céhtag a mester, aki tulajdonos és egyben kézműves vagy inasok, legények a mester felügyelete alatt vannak vagy a megemlít kettőt a céh szabályozásai közül: a munkavégzés rendjét, a nyersanyagot, az árat, a minőséget, a segédek és inasok számát, munkabért vagy segítette a bajbajutott tagjait) és megállapítja, hogy (pl. a mesterré válásnak szigorú feltételei voltak, például az önálló műhely nyitása, amit a legtöbb iparos nem engedhetett meg magának vagy a szabályzat szigorú követelményeket állított elő, melynek nehéz volt megfelelni vagy céhen belül törődtek egymással vagy a céhmesterré váláshoz egy remekmű készítése elengedhetetlen volt).	0–3
<i>Ugyanaz a válasz nem fogadható el két külön tartalmi elem (forráshasználat, eseményeket alakító tényezők) pontozásánál is.</i>		
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM / VIZSGAPONT		17

14. Az Európai Unió

(rövid)

Szemponatok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó alapvetően az Európai Unió rendes jogalkotási eljárását mutatja be. A válasz a forrás felhasználásával lényegi összefüggéseket tár fel.	0–2
Tájékozódás térben és időben	T Rögzíti a Maastrichti (1992 vagy 1993), az Amszterdami (1997 vagy 1999) vagy a Lisszaboni szerződés (2007 vagy 2009) évszámát, és rögzít egy térbeli elemet a témához kapcsolódóan (pl. Brüsszel, Strasbourg, Luxembourg, Maastricht, Amszterdam, Lisszabon).	0–2
Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása	K1 Szakszerűen használja a következő általános és konkrét történelmi fogalmakat: pl. jogalkotás, együtt döntés/megállapodás/kompromisszum, társjogalkotó, tagállam megállapodás.	0–2
	K2 A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0–2
Ismeretszerzés, a források használata	F1 Rögzíti a forrás valamely lényegi elemét, (pl. csak kompromisszumos döntés születhet / a Tanács és a Parlament társjogalkotók / a tagállami és állampolgári érdekek érvényesülnek a döntés során) és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl., ha az Európai Parlament és a Tanács nem jut megállapodásra, akkor egyeztetőbizottságot hívnak össze / ha a Tanács és a Parlament nem jut kompromisszumra vagy a javaslatot elutasítják, akkor a jogalkotási eljárás véget ér)	0–3
Eseményeket alakító tényezők feltárása, kritikai központi gondolkodás	E1 Rögzíti, hogy az Európai Parlamentben az uniós polgárok által közvetlenül választott képviselők ülnek és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. a képviselők nemzetközi frakciókba tömörülnek / a Parlament az állampolgári érdekeket képviseli / az uniós intézmények közül csak a Parlament tagjait választják közvetlenül az uniós polgárok / a Parlament jogköreit az Amszterdami Szerződés kibővítette, a Parlament szupranacionális jellegű / a Parlament hagyja jóvá a biztosi testületet / a Parlament határoz az Európai Unió nemzetközi megállapodásairól).	0–3
	E2 Rögzíti, hogy az Európai Bizottságban a tagállamok által kinevezett és a Parlament által jóváhagyott uniós biztosok ülnek és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. a Bizottság a közösségi érdekeket képviseli / a biztosok nem lehetnek saját tagállamuk javára részleghajlóak / a Bizottság szupranacionális jellegű / a Bizottság feladata a jogszabályalkotásban a javaslatok előterjesztése).	0–3
<i>Ugyanaz a válasz nem fogadható el két külön tartalmi elem (forráshasználat, eseményeket alakító tényezők) pontozásánál is.</i>		
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM / VIZSGAPONT		17

15. Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete

(hosszú)

Szemponatok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó az Erdélyi Fejedelemség etnikai és vallási helyzetét mutatja be. Elemzésében kitér a három főbb erdélyi nemzetre (magyar, szász, székely), valamint azok közigazgatására és vallására. A válasz a források felhasználásával lényegi összefüggéseket tár fel.	0–2
Tájékozódás térben és időben	T1 Rögzít egy, a témával kapcsolatos alapvető dátumot (pl. 1437 (kápolnai unió), vagy 1568 (tordai országgyűlés), vagy 1541 (ország három részre szakadása) és megállapításai alapvetően Erdély etnikai és vallási helyzetére vonatkoznak.	0–2
	T2 Rögzíti a téma valamely térbeli elemét (pl. Partium, erdélyi nemzetek földrajzi elhelyezkedése, Magyarország keleti része, magyar vármegyék nevei, Szeben).	0–2
Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása	K1 Szakszerűen használja a következő általános történelmi fogalmakat: fejedelem, bevett vallás, vármegye, etnikum, tolerancia.	0–2
	K2 Szakszerűen használja a következő konkrét történelmi fogalmakat: Diploma Andreanum, szék, reformáció, unitárius, szász, regalista, egykamarás országgyűlés, fejedelmi abszolútizmus.	0–2
	K3 A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0–2
Ismeretszerzés, a források használata	F1 Rögzít egy lényeges tényt az első forrás alapján (pl. az unitárius lett a negyedik bevett vallás az Erdélyi Fejedelemségben; Dávid Ferencnek köszönhetően terjedt el az unitárius vallás Erdélyben; a négy bevett vallás a katolikus, református (kálvinista, helvét), evangélikus (lutheránus) és az unitárius volt) és tesz egy érdemi megállapítást erre vonatkozóan (pl. Erdélyben Európában egyedülállóan nem üldözték az unitáriusokat; János Zsigmond unitárius vallású uralkodó volt, ez segítette a vallás elfogadtatását; ez nem jelentett vallásszabadságot, csupán a négy bevett vallás szabad vallásgyakorlatát; a román és az izraelita vallás csak megtűrt vallás maradt).	0–3
	F2 Rögzíti a forrás egy lényegi elemét (pl. a három rendi nemzet küldöttei egykamarás országgyűlésben ülészetek; a fejedelmet az országgyűlés választotta; a törvényeket az országgyűlés hagyta jóvá) és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. az országgyűlésben többségben voltak	0–3

	a fejedelem által személyesen meghívott regalisták; rendek nem tudtak rendi ellensúlyt képezni a fejedelemmel szemben; a választott fejedelmet a Portának is jóvá kellett hagynia; a fejedelem által dominált berendezkedést fejedelmi abszolutizmusnak nevezi a történetírás).	
	F3 Rögzíti a forrás egy lényegi elemét (pl. a székelyeknek kollektív nemessége volt; a nemzetiségi alapon nyugvó székely társadalom a XVI. század során elkezdett vagyoniilag differenciálódni; a székelyek egyre nagyobb számban éltek törvénytelenül jobbágysorban; Bocskai fojtotta vérbe a székelyek felkelését; a székelyeknek harcolnia kellett kiváltságaik visszaállításáért) és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (a fejedelmi testőrség tagjai mind székelyek voltak; a székelyek nem adóztak, cserébe határvédelmi szolgálatot vállaltak; a jobbágysorban élő székelyek nem tettek eleget katonai kötelezettségüknek; Bethlen Gábor később megadóztatta a jobbágysorban élő, nem katonáskodó székelyeket; Bocskai belátta, hogy felesleges a székelyek jogainak csorbítása).	0–3
Eseményeket alakító tényezők feltárása, kritikai és probléma-központú gondolkodás	E1 Rögzíti egy tény az Erdélyi Fejedelemség magyar lakosságával kapcsolatban (pl. egy részük a Partiumban, másik részük Erdélyben élt; közigazgatási egységük a vármegye; országgyűlésen való részvételük meghíváshoz kötött; főleg síkvidékeken éltek; az elenyésző számú magyar polgárságot leszámítva nemességre és jobbágyságra tagolódtak) és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. a háborús pusztítások főleg a magyar lakosságot érték területi elhelyezkedésük miatt; a fejedelem jellemzően magyar származású volt; a fejedelem volt az egyedüli igazi nagybirtokos a magyarok között; az országgyűlésre csak a regalisták, azaz a fejedelem hívei kaptak meghívást).	0–3
	E2 Rögzít egy tény az Erdélyi Fejedelemség szász lakosságával kapcsolatban (pl. német nyelven beszélő polgárság; II. András telepítette be őket Erdélybe (Andreanum); közigazgatási egységük a szék; főleg városokban éltek; önkormányzati szervüket szász univerzitásnak nevezzük) és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. Erdély elenyésző ipari termelését a szász városok adták; saját belügyeiket maguk irányították, politikai vezetőjüket, a szász gróft maguk választották; főleg iparosok és kereskedők voltak; megőrizték középkori eredetű kiváltságaikat).	0–3
	E3 Rögzíti, hogy legalább két rendi nemzet tagjai mely vallási felekezethez tartoztak (pl. a székelyek nagyrészt	0–3

	katolikusok, kisebb számban unitáriusok voltak, a magyarok nagyrészt reformátusok, kisebb számban unitáriusok voltak; a szászok főként evangélikus vallásúak voltak) és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. az Európa nagy részében megmutatkozó vallási ellentétek Erdélyt nem jellemezték; a magyarok között a református vallás elterjedését a katolikus hitet védelmező Habsburgokkal való szembenállás is segítette; a szászok német anyanyelvük miatt az elsők között hagyták el a katolikus vallást és tértek át az evangélikus hitre; az unitárius vallás magyarok közötti elterjedése főként Dávid Ferencnek köszönhető).	
	E4 Önálló ismereteivel, helyes megállapításaival kiegészíti és alátámasztja elemzését.	0–3
<i>Ugyanaz a válasz nem fogadható el két külön tartalmi elem (forráshasználat, eseményeket alakító tényezők) pontozásánál is.</i>		
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM / VIZSGAPONT		33

16. Bethleni gazdasági konszolidáció*(hosszú)*

Szemponatok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó alapvetően a Horthy-korszak Bethlen István féle gazdasági konszolidációját mutatja be. A vizsgázó az elemzés során bemutatja Bethlen intézkedéseit, kitér arra, hogy ezek milyen változást, hatást gyakoroltak az országra. A válasz a források felhasználásával lényegi összefüggéseket tár fel.	0–2
Tájékozódás térben és időben	T1 Rögzít egy, a témával kapcsolatos alapvető dátumot (pl.: csatlakozás a Népszövetséghez 1922 vagy a pengő bevezetése 1927) és megállapításai/dátumai alapvetően a Bethleni miniszterelnökség idejére (1921-31) vonatkoznak.	0–2
	T2 Rögzíti a téma egy térbeli elemét (pl., hogy az intézkedések a Trianon utáni Magyarország területén/ városokban / településeken fejtik ki hatásukat).	0–2
Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása	K1 Szakszerűen használja a következő általános történelmi fogalmakat: Trianoni békeszerződés, pengő, Magyar Nemzeti Bank, stabilitás, gépesítés, textil ipar, turizmus, közlekedés fejlesztése, társadalombiztosítás.	0–2
	K2 Szakszerűen használja a következő konkrét történelmi fogalmakat: konszolidáció, népszövetségi kölcsön, hiperinfláció, vagonlakók, repatriáltak, kultúrfölény, nemzettudat.	0–2

	K3 A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0–2
Ismeretszerzés, a források használata	F1 Rögzít egy lényeges tény az első forrás alapján (pl. Bethlen 1922-ben elérte, hogy Magyarországot felvegyék a Népszövetségbe) és érdemi megállapítást tesz erre vonatkozóan (pl. Népszövetségi tagságának köszönhetően Magyarország jogosult volt a Népszövetségi hitelek felvételére, <i>vagy</i> a Népszövetségbe való felvételnek komoly követelményrendszere volt, melyet az országnak teljesítenie kellett, <i>vagy</i> betartja a trianoni békeszerződés feltételeit).	0–3
	F2 A második forrás alapján rögzít egy lényeges tény (pl. a korszakban hiperinfláció alakult ki az országban) és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. 1927-ben az értéktelenné vált Koronát, leváltotta a Pengő <i>vagy</i> a kormány szándékos pénznyomtatási politikájának köszönhetően)	0–3
	F3 Rögzíti, hogy a korszak költségvetésében az nemzeti kultúra ápolása kiemelt szerepet kapott és érdemi megállapítást tesz erre vonatkozóan (pl: a magyar nemzettudat megerősítésében az oktatásra hárult a legnagyobb szerep <i>vagy</i> a magyarság büszkeségét, nemzetközi megítélését helyre kívánták állítani <i>vagy</i> Klebelsberg Kunó minisztersége alatt az oktatás megreformálódott az analfabetizmus visszaszorult).	0–3
Eseményeket alakító tényezők feltárása, kritikai és probléma-központú gondolkodás	E1 Rögzíti a Magyar Nemzeti Bank létrehozását, és ezzel kapcsolatban megállapítást tesz (pl. A Magyar Nemzeti Bank megalapításának köszönhetően létrejött a kormánytól független pénzkibocsátás.).	0–3
	E2 Rögzíti, hogy a Népszövetségtől származó hiteleknek köszönhetően megindulhatott a gazdasági fejlődés Magyarországon, és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. megkezdték a mezőgazdaság gépesítését <i>vagy</i> a nehézipar helyett a textilipart fejlesztették, <i>vagy</i> fejlesztették a turizmust és modernizálták a közlekedést.).	0–3
	E3 Rögzíti, hogy Bethlen a korszakban aktív szociálpolitikát folytatott, és ezzel kapcsolatban megállapítást tesz (pl. társadalombiztosítás kiépítése a munkások körében <i>vagy</i> az elcsatolt területekről Magyarországra menekült vagonlakók nyomortanyáinak felszámolása.).	0–3
	E4 Önálló ismereteivel, helyes megállapításaival kiegészíti és alátámasztja elemzését.	0–3
<i>Ugyanaz a válasz nem fogadható el két külön tartalmi elem (forráshasználat, eseményeket alakító tényezők) pontozásánál is.</i>		
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM / VIZSGAPONT		33